

GD-pluimveedierenarts
Sjaak de Wit:

Inzicht in risico van IB-stammen is nodig

“IB wordt veroorzaakt door een virus waarvan in Nederland diverse stammen voorkomen. Alle bij vleeskuikens aangetoonde stammen kunnen luchtwegschade veroorzaken en sommige, zoals de D388, kunnen ook de nieren ernstig aantasten. Kennis van het voorkomen van deze stammen is nodig om goede keuzes te kunnen maken voor het vaccinatieschema. Bij het samenstellen van een vaccinatieprogramma is het immers belangrijk ook rekening te houden met de in de regio voorkomende stammen en niet alleen met de stam die in een vorig koppel problemen veroorzaakte. Men vaccineert tenslotte niet om het vorige maar het huidige koppel te beschermen tegen de stammen waarvan het risico het grootst is.

Bij vleeskuikens aangetoonde IB-stammen

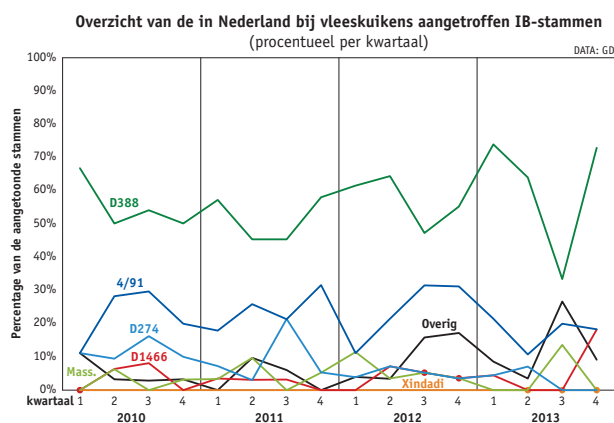
De D388-stam (ook QX genoemd) is, net als in voorgaande jaren, ook in 2013 bij vleeskuikens de meest aangetoonde IB-stam. 60% van de bij vleeskuikens aangetoonde IB-stammen was van dit type. Deze stam kan bij vleeskuikens luchtweg- en nierproblemen (natte stallen) veroorzaken. De IB-4/91-groep staat in 2013 met 17%, evenals in eerdere jaren, op de tweede plaats. Een deel van deze stammen kunnen vaccinstammen zijn, zeker wanneer ze aangetoond zijn in de eerste paar weken na de vaccinatie. De D1466- (met name in het laatste kwartaal van 2013),

In 60% van de gevallen ging het om de D388-stam

de D274- en de Massachusetts-stammen werden in een gering aantal monsters (5% of minder) aangetroffen. Opmerkelijk is dat de Xindadi-stam ook in 2013 niet aangetroffen werd in de monsters van de vleeskuikens, terwijl deze stam sinds 2010 al op ruim 50 legbedrijven is aangetoond. De Xindadi-stam kan wel degelijk problemen

veroorzaken bij vleeskuikens, zoals dat in Zuid-Europa al aan de hand is, en blijft dus ook voor de Nederlandse vleeskuikensector een gevaar. De huidige in Nederland gebruikte vaccins bieden onvoldoende kruisbescherming tegen D1466. De kruisbescherming van de gebruikte vaccins tegen de Xindadi-stam is onbekend.

In de grafiek is te zien dat in 2013 13% van de gevonden IB-stammen vermeld staat onder ‘overig’. Dit waren inzendingen waarbij wel aangetoond kon worden dat er IB-virus in zat, maar de hoeveelheid was te gering om het virus te kunnen typeren. Naar alle waarschijnlijkheid zijn dit dus geen nieuwe stammen.”

De monitoringsfunctie die de GD-afdeling Pluimvee in opdracht van EZ en PPE vervult, bestaat uit drie onderdelen: 1) Secties (pathologie). 2) Veekijker: een instrument waarmee de GD via telefoon, bedrijfsbezoeken en overleggen vragen en informatie over gezondheidsproblemen bij pluimvee binnenkrijgt. 3) VMP: Veterinaire Monitoring Pluimvee. Via een internetapplicatie tussen dierenartspraktijken (VMP-deelnemers) en de GD worden data en ervaringen over gezondheidsproblemen, vaccinaties en behandelingen uitgewisseld.

